

РЕШЕНИЕ

№ 8100

гр. София, 10.06.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 45 състав, в публично заседание на 14.05.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Евгени Стоянов

при участието на секретаря Ива Лещарова и при участието на прокурора Първолета Станчева, като разгледа дело номер **1674** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по чл. 203 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК).

Производството е образувано във връзка с искова молба от Р. С. К., ЕГН [ЕГН], с адрес: [населено място], ж. к. О. – 2, [жилищен адрес] чрез адвокат Л. Б., съдебен адрес: [населено място] 1000, [улица], ет. 3, офис 311, срещу СДВР, отдел „Пътна полиция“, [улица]. Исковата молба е с правно основание чл. 1, ал. 1 ЗОДОВ.

В исковата молба е посочено, че с Решение № 7124 от 21.11.2023 г. по адм. д. № 7177 / 2023 г., АССГ, Трето отделение, 74 – ти състав, е отменена Заповед № 1943 / 29.06.2023 г., издадена от младши автоконтрольор Е. А. в отдел „Пътна полиция“ при СДВР на МВР, за прилагане на ПАМ по чл. 171, т. 2, буква „в“ от ЗДвП – временно спиране от движение на пътно превозно средство: на собственик, който няма задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите, до сключването ѝ“. Р. С. К. излага доводи, че поради наличието на незаконосъобразен административен акт е претърпяла неимуществени вреди – непрекъснат и постоянен страх, тревоги и притеснения. Твърди, че заради наложената ПАМ и отнетото свидетелство за управление на МПС не е могла да се яви на изпит за придобиване на правоспособност за таксиметров водач на лек автомобил. Също така, жалбоподателката е била брокер на недвижими имоти, но тъй като е била лишена от лек автомобил, не е могла да извършва тази си дейност. Сочи, че се е грижела за свои болни роднини като поради липсата на автомобил е била възпрепятствана да им доставя нужните лекарства. Моли съда да постанови съдебно решение, с което да

осъди ответника да заплати сумата от 5 000 лв., представляваща обезщетение за причинените неимуществени вреди, вследствие на незаконосъобразно издадена Заповед № 1943/ 29.06.2023 г., от младши автоконтрольор Е. А. в отдел „Пътна полиция“ при СДВР на МВР. Претендира адвокатско възнаграждение в размер на 1200 лв. на основание чл. 38, ал. 1, т. 2 от Закон за адвокатурата.

В съдебно заседание, жалбоподателят - Р. С. К., чрез процесуалния си представител поддържа изложеното в жалбата.

Ответникът - Столична дирекция на вътрешните работи, представлява се от юриск. С., който оспорва исковата молба като неоснователна и недоказана. Претендира юрисконсултско възнаграждение. Прави възражение за прекомерност на адвокатския хонорар.

Представителят на СГП изразява становище за неоснователност на исковата молба.

Съдът, след като обсъди доводите на страните и прецени събраните и приети по делото писмени доказателства, приема за установена следната фактическа обстановка: Не е спорно по делото, че на 29.06.2023 г. против Р. К. е съставен АУАН № 890345 от мл. автоконтрольор Д., ПП СДВР за това, че на 29.06.2023 г., е управлявала собственият си лек автомобил Ф. Голф, рег. [рег.номер на МПС] по [улица] с посока на движение от бул. Ал. С. към бул. Т. А. без сключена задължителна застраховка „гражданска отговорност“. На тази база е прието, че са налице материалноправните предпоставки на чл. 171, т. 2, б. “в“ от ЗДвП, поради което на жалбоподателката със Заповед № 1943/29.06.2023 г., издадена от младши автоконтрольор Е. А. в отдел „Пътна полиция“ при СДВР на МВР, е наложена ПАМ „временно спиране от движение на МПС“ поради факта, че не е сключена задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите, до сключването ѝ. Тази Заповед е обжалвана пред съда, който с Решение № 7124/21.11.2023 г. по адм. д. № 7177/2023 г., Трето отделение, 74 с-в на АССГ е отменил оспореният административен акт като незаконосъобразен. В резултат на това е подадена настоящата исковата молба с правно основание чл. 1, ал. 1 ЗОДОВ.

В съдебно заседание е разпитан свидетелят Г. А., чиито показания настоящият съдебен състав ще цени в съвкупност с останалия доказателствен материал по делото. При така установената фактическа обстановка съдът достигна до следните правни изводи:

Разпоредбата на чл. 205 от АПК, сочи като ответник по иска за обезщетение, юридическото лице, представлявано от органа, от чийто незаконосъобразен акт, действие или бездействие са причинени вредите. В случая такова юридическо лице е СДВР, като правилно искът за обезщетение е предявен спрямо него.

Предвид гореизложеното, исковата претенция е процесуално допустима, като предявена от активно легитимирано лице, притежаващо правен интерес, с оглед фактическите твърдения на ищеца, че е претърпял неимуществени вреди от незаконосъобразен административен акт на административен орган по смисъла на чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ.

При това положение съдът трябва да прецени установено ли е по делото настъпване на вреди, а при положителен отговор – представляват ли тези вреди пряка и непосредствена последица от издадения незаконосъобразен акт.

Съобразно разпоредбата на чл. 154, ал. 1 от ГПК всяка страна е длъжна да установи фактите, на които основава своите искания или възражения. В случая ищецът е този, който трябва да докаже, чрез провеждане на пълно и пряко доказване със съответните

процесуални способности, настъпването на твърдените имуществени и неимуществени вреди и пропуснати ползи, както и причинната връзка между тях.

По същество исковата молба е частично основателна. Съображенията за това са следните:

Исковите за обезщетяване на вреди, причинени на граждани или юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействие на административни органи и длъжностни лица се разглеждат по реда на Глава единадесета АПК (чл. 203 и сл.), а за неуредените въпроси за имуществената отговорност се прилагат разпоредбите на Закона за отговорността на държавата и общините за вреди. Член 1 от ЗОДОВ постановява, че държавата и общините отговарят за вредите, причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия и бездействие на техни органи и длъжностни лица, при или по повод изпълнение на административна дейност, като исковите се разглеждат по реда на Административнопроцесуалния кодекс. За да възникне правото на иск по този ред, респ., за да бъде доказана основателността на такъв иск задължително е необходимо наличието на следните предпоставки, които трябва да са в кумулативна връзка: незаконосъобразен административен акт или действие/ бездействие на орган или длъжностно лице на държавата; причинена вреда - имуществена и/или неимуществена; пряка и непосредствена причинна връзка между незаконосъобразния акт, действието или бездействието, и настъпилата вреда.

Условие за допустимост на иска (чл. 204, ал. 1 АПК) е административният акт да бъде отменен по съответния ред. В чл. 204 от АПК са предвидени предпоставките, при които исковите за обезщетения за вреди причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия и бездействия на административни органи и длъжностни лица, са допустими за разглеждане. Съгласно ал. 1 на този член, първата предпоставка за допустимост на иска, когато се претендира, че вредите са причинени от незаконосъобразен административен акт, е той да бъде отменен по съответния ред, а именно – по правилата на чл. 97, ал. 1 от АПК след оспорване пред по – горестоящия административен орган, при възобновяване на административното производство (чл. 99, ал. 1 от АПК) или по съдебен ред. Тоест при тази предпоставка се изисква предварителното установяване по предвидения от закона ред на незаконосъобразността на административния акт със съответен влязъл в сила акт – решение, преди да се пристъпи към производството по чл. 203 и следващите от АПК по претендирането на вреди. В конкретния случай е изпълнено условието на чл. 204 ал. 1 от АПК – има административен акт – Заповед № 1943 / 29.06.2023 г., издадена от младши автоконтрольор Е. А. в отдел „Пътна полиция“ при СДВР на МВР, който е отменен по предвидения в закона ред с Решение № 7124/21.11.2023 г. по административно дело № 7177 / 2023 г., Трето отделение, 74 с-в на АССГ, като е установена неговата незаконосъобразност. Поради гореизложеното настоящият състав намира, че искът е процесуално допустим.

Както беше посочено, съгласно разпоредбата на чл. 1 ал. 1 от ЗОДОВ държавата отговаря за вредите, причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на техни органи и длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна дейност. Основателността на иск с правно основание чл. 1, ал. 1 ЗОДОВ, съответно ангажирането на отговорността на държавата или общината, предполага установяването на кумулативното наличие на следните предпоставки: незаконосъобразен акт, включително нищожен или оттеглен

(съгласно чл. 204 ал. 3 от АПК), незаконосъобразно действие или бездействие на орган или длъжностно лице, при или по повод изпълнение на административна дейност, отменени по съответния ред; вреда от такъв административен акт, действие или бездействие; причинна връзка между постановения незаконосъобразен акт, незаконосъобразното действие или бездействие и настъпилia вредоносен резултат. При липса на някой от елементите на посочения фактически състав не може да се реализира отговорността на държавата по посочения ред.

В конкретния случай е налице първият елемент и условие за допустимостта на иска, а именно да има административен акт, който е незаконосъобразен и чиято незаконосъобразност да бъде установена по предвидения в закона ред, като същият да е бил отменен с влезнало в сила решение. Вследствие на отменения акт на ищеца трябва да са причинени вреди, които да са пряка и непосредствена последица от отменения акт. Отговорността по чл. 203 от АПК чл. 1 от ЗОДОВ обаче не се презумира от закона, затова в тежест на ищеца е да установи елементите ѝ по чл. 1 от ЗОДОВ.

Съдържанието на понятието „вредa“ не е дефинирано от законодателя въпреки употребата му в редица разпоредби на Закона за задълженията и договорите. Според трайното разбиране, наложило се в теорията и в съдебната практика, вредите са последици от засягане на субективни права, на защитени от правото блага, които не са предмет на права, както и от накърняване на фактически отношения, които правото защитава. Вредата представлява смущение, накърняване или унищожаване на благата на човека, представляващи неговото имущество, права, телесна цялост и здраве, душевност и психическо състояние.

Безспорно от събраните по делото доказателства се установява, че в конкретния случай този фактически състав, с всичките му елементи, е налице, тъй като ищецът доказва в настоящото производство наличието на пряка и непосредствена причинна връзка между отменената като незаконосъобразна ПАМ, наложена от служител на СДВР и част от претендираните за настъпили от тази ПАМ неимуществени вреди. Установената в чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ отговорност е пълна, защото е за всички претърпени вреди, които съгласно чл. 4 от ЗОДОВ са в причинна връзка с незаконосъобразни актове, фактически действия или бездействия на длъжностни лица или административни органи при или по повод изпълнението на административна дейност. На обезщетение подлежат действително настъпилите вреди, които обаче са в пряка причинна връзка с отменения незаконосъобразен акт и са пряка и непосредствена последица от него. Макар по делото да не са представени медицински документи за влошеното здравословно състояние на ищеца, причинено в резултат на незаконосъобразния административен акт, съдът намира, че свидетелските показания са допустимо, относимо и достатъчно доказателствено средство за установяване на претърпени неимуществени вреди (в този смисъл е и Решение № 15636/18.11.2019 г. на Върховния административен съд, III отд., постановено по адм. дело № 9144/2018 г.). Трябва да се съобрази и изразената от Европейския съд по правата на човека (ЕСПЧ) критика в пар. 175 от пилотното му решение от 27.01.2015 г. по делото Н. и други срещу България, че съдилищата не допускат увреждане на здравето да се доказва чрез свидетелски показания, а винаги изискват експертни доказателства за това. В тази връзка съдът кредитира показанията на разпитания по делото свидетел Г. А., който е консултирал ищцата във връзка със сделки с недвижими имоти. Въз основа на показанията на свидетеля, съдът намира за доказани претърпените от Р. К.

отрицателни преживявания от незаконосъобразно наложената й ПАМ по чл. 171, т. 2, б. „в“ от ЗДвП. Освен, че са обективни и вътрешно безпротиворечиви, от същите по безсъмнен начин се установява, че вследствие на издадена ПАМ ищцата е станала неспокойна, с продължително негативно чувство за причинена й несправедливост. Свидетелските показания са и житейски логични, доколкото всеки един утежняващ административен акт, какъвто е и наложената ПАМ за временно спиране от движение на пътно превозно средство, несъмнено е свързано с негативни преживявания и емоции в момента, в който на лицето е отнето свидетелството за регистрация на МПС. По делото не се установиха и доказаха твърденията на ищеца Р. С. К., че поради незаконосъобразно наложената ПАМ, и е било отнето свидетелство за управление на лек автомобил. В хода на съдебното производство беше приобщено адм. д. № 7177 / 2023 г. на АССГ, 74 – ти с-в. В него се съдържа Акт за установяване на нарушение – АУАН, Серия GA, АКТ № 890345, съставен от младши автоконтрольор при СДВР, отдел Пътна полиция. В АУАН е посочено, че актът е съставен на Р. К. за нарушение на чл. 483, ал. 1, т. 1 от КЗ – не е сключен договор за застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите. Като доказателство от водача Р. К. е иззето СУМПС №[ЕИК], както и контролен талон № [ЕГН]. От реквизитите на този АУАН може да се направи извод, че той е съставен малко след 11:50 ч. (часът на твърдяното нарушение) на 29.06.2023 г. На обратната страна на така съставения АУАН е отбелязано, че СУМПС №[ЕИК], както и контролен талон № [ЕГН] е върнат на Р. К. на дата 29.06.2023 г., 15:15 ч. За това обстоятелство ищецът К. се е подписала лично. Тоест като резултат от упражнената административна принуда на ищеца са били отнети СУМПС и контролен талон към него на дата 29.06.2023 г. за около три часа общо. Тази административна принуда обаче е обективирана в Заповед № 1942 / 29.06.2023 г., която е била предмет на съдебен контрол по адм. д. № 7181 по описа на АССГ за 2023 г. Ищецът е формирал своята претенция по повод на друга Заповед, а именно - № 1943 / 29.06.2023 г., която е била предмет на съдебен контрол по приобщеното адм. д. № 7177 / 23 г. на АССГ, 74 с – в. Обективно невъзможно е от Заповед № 1943 / 29.06.2023 г. да настъпи последица, която се изразява в отнемане на СУМПС от К.. Тази последица е настъпила от Заповед № 1942 / 29.06.2023 г. В този смисъл, съдът намира, че претърпените неимуществени вреди не са доказани по отношение невъзможността на К. да се яви на изпит за шофьор на такси на дата 05.07.2023 г. от 15: 30 ч. Това обстоятелство се подкрепя и от мотивите на АССГ, 13 състав, изложени в Решение № 6550 от 02.11.2023 г., където е посочено, че връщането на СУМПС още на същия ден, т. е. на 29.06.2023 г. съставлява прекратително основание за действието на ПАМ (отнемане на СУМПС), но няма отношение към нейната законосъобразност, която се преценява съобразно чл. 142, ал. 1 АПК към момента на издаването й. В исковата молба е посочено, че в резултат на невъзможност да се яви на изпит, ищецът и семейството му са били лишени от прехрана, но претенцията към съда е само за присъждане на неимуществени вреди. Неимуществени вреди се доказаха по отношение невъзможността на Р. К. да извършва дейността си като брокер, тъй като не е могла с градски транспорт да посещава множество имоти, разположени на различни места в [населено място]. Това безспорно е причинило неудобства и накърняване на неимуществена сфера на Р. К.. На следващо място, претърпените неудобства и страдания, като резултат от изпълнението на незаконосъобразен акт, нямат материален еквивалент за пострадалия, но затова именно законът в чл. 52 от ЗЗД постановява следващото се за

тях обезщетение да се определи на принципа на справедливостта. Съобразно задължителните указания, дадени в т. II от ППВС № 4/1968 г. понятието „справедливост“ по смисъла на чл. 52 от ЗЗД не е абстрактно понятие. То е свързано с преценката на редица конкретни обективно съществуващи обстоятелства, които трябва да се имат предвид от съда при определяне размера на обезщетението. Такива обстоятелства са видът, характерът, интензитетът и продължителността на увреждането, съпоставени със състоянието на ищеца преди него. Неимуществените вреди са конкретно определими и присъденото парично обезщетение за тях трябва да съответства на необходимостта за преодоляването им, следва да е достатъчно по размер за репарирването им - в съответствие с общоприетия критерий за справедливост и с оглед особеностите на конкретния случай, като същевременно обезщетението не следва да надвишава този достатъчен и справедлив размер, необходим за обезщетяването на конкретно претърпените неимуществени вреди. Нанесените неимуществени вреди на ищеца се изразяват в отрицателни емоционални и психически изживявания. Обезщетението трябва да е съразмерно с вредите и да отговаря както на конкретните данни по делото, така и на обществените представи за справедливост. То трябва да удовлетворява изискването за справедливост и при съпоставянето му с други случаи по аналогични казуси (в този смисъл Решение № 37 от 11. 02. 2009 г. по гр. д. № 5367/2007 г., Г. К., I Г. О. на ВКС).

Съдът, при преценка на събраните по делото доказателства, в това число показанията на разпитания по делото свидетел, намира, че в резултат на приложената ПАМ ищецът е претърпял неимуществени вреди. Съдът приема за доказано, че ищецът е изпитал отрицателни преживявания, изразяващи се в силно безпокойство поради това, че автомобилът е бил временно спрял от движение, а впоследствие - тревога и напрежение, продължило по време на обжалването на наложената принудителна административна мярка, които са в пряка причинно - следствена връзка с незаконосъобразно наложената му ПАМ по чл. 171, т. 2, б. „в“ от ЗДвП.

Трябва да се посочи, че незаконосъобразното прилагане на ПАМ от вида на настоящата, при която се спира временно от движение ППС на собственик, който няма задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите, до сключването ѝ, обективно води до негативни последици върху емоционалното състояние на адресата, тъй като въпреки предоставянето на всички необходими документи, включително полица за сключена гражданска отговорност, на същия е вменено от страна на проверяващите едно сериозно правонарушение. Безпокойство и напрежение поражда и усещането за несправедливото санкциониране на водача на автомобила, тъй като се нарушава субективната увереност, че в правова държава, каквато е Република България, се наказват единствено правонарушителите, но не и лицата, които не са извършили нарушение.

Поради това и въз основа на събраните по делото доказателства се установява по несъмнен начин наличието на пряка и непосредствена причинна връзка между незаконосъобразния акт и настъпилите неимуществени вреди. По изложените съображения съдът приема за доказани всички елементи от отговорността на държавата по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ. С оглед на това, съдът като отчита причинените на ищеца неимуществени вреди по вид, степен и интензитет, намира че негативните последици не разкриват по-голям интензитет от обикновените случаи и не представляват висока степен на опасност за здравето на ищцата. По делото не бяха доказани част от твърденията на ищцата, а именно, че същата е полагала грижи за

болни роднини и се е нуждаела от лек автомобил, за да им предоставя лекарства и хранителни продукти. С оглед така очертаните характер, интензитет и продължителност на неблагоприятните последици върху емоционалното и психическо състояние на Р. К. съдът намира, че трябва да присъди справедливо обезщетение в размер на 1 000 лв., а за разликата до пълния предявен размер от 5000 лева, искът е неоснователен и недоказан и трябва да бъде отхвърлен.

По отношение на разноските

В съответствие с нормата на чл. 81 ГПК съдът трябва да се произнесе по претенциите на страните за присъждане на разноски. Ищецът е представил списък по чл. 80 ГПК, с който е заявил разноски в размер на 1210 лева, включващ държавна такса и заплатен адвокатски хонорар на основание чл. 38, ал. 2 вр. чл. 38, ал.1, т. 2 от Закона за адвокатурата. Заплатената държавна такса подлежи на възстановяване от ответника на ищеца в пълен размер предвид нормата на чл. 10, ал. 3, изр. 1 от ЗОДОВ. Отправеното от ответника възражение за прекомерност на претендираното адвокатско възнаграждение е неоснователно. От представения договор за правна помощ се установява, че ищцата е получила от адв. Б. безплатна правна помощ по реда на чл. 38, ал. 1, т. 2 от ЗА - осъществена правна защита на материално затруднени лица. На основание чл. 38, ал. 2 от ЗА, в случаите по ал. 1, ако в съответното производство насрещната страна е осъдена за разноски, адвокатът или адвокатът на Европейския съюз има право на адвокатско възнаграждение. В този случай съдът определя възнаграждението в размер, не по-нисък от предвидения в наредбата по чл. 36, ал. 2 и осъжда другата страна да го заплати. Съобразно уважената част от предявения иск в размер на 1 000 лв., на процесуалния представител на ищцата на основание чл. 7, ал. 2, т. 1 от Наредба № 1 от 09.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения следва да се присъди адвокатско възнаграждение в размер на 240 лв. На ищцата следва да се присъдят сторените по делото разноски за заплатена държавна такса в размер на 10 лв. На ответника СДВР, съобразно отхвърлената част от иска следва да се присъди сумата от 30 лв. представляваща юрисконсултско възнаграждение.

Така мотивиран и на основание чл. 203 и сл. от АПК, Административен съд - София град,

РЕШИ:

ОСЪЖДА Столичната дирекция на вътрешните работи да заплати на Р. С. К., ЕГН [ЕГН], с адрес: [населено място], ж. к. О. – 2, [жилищен адрес] обезщетение за претърпени неимуществени вреди от Заповед № 1943 / 29.06.2023 г., издадена от младши автоконтрольор Е. А. в отдел „Пътна полиция“ при СДВР на МВР, за прилагане на ПАМ по чл. 171, т. 2, буква „в“ от ЗДвП, в размер на 1 000 лв.

ОСЪЖДА Столичната дирекция на вътрешните работи да заплати на Р. С. К., ЕГН [ЕГН], с адрес: [населено място], ж. к. О. – 2, [жилищен адрес] разноски по делото в размер на 10 лв., за държавна такса по делото.

ОСЪЖДА Столичната дирекция на вътрешните работи при МВР да заплати на адвокат Л. Б., съдебен адрес: [населено място] 1000, [улица], ет. 3, офис 311, процесуален представител на ищеца Р. С. К., ЕГН [ЕГН], с адрес: [населено място], ж. к. О. – 2, [жилищен адрес] адвокатско възнаграждение в размер на 240 лв. по чл. 38, ал. 1, т. 2, от Закона за адвокатурата.

ОТХВЪРЛЯ иска на Р. С. К., ЕГН [ЕГН], с адрес: [населено място], ж. к. О. – 2,

[жилищен адрес] за разликата над 1 000 лв. до претендирания размер от 5 000 лв.

ОСЪЖДА Р. С. К., ЕГН [ЕГН], с адрес: [населено място], ж. к. О. – 2, [жилищен адрес] да заплати на Столичната дирекция на вътрешните работи юрисконсултско възнаграждение в размер на 30 лв.

Решението може да бъде обжалвано с касационна жалба или касационен протест пред Върховния административен съд, в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.